

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑



“เป็นกลไกขับเคลื่อนท้องถิ่น ให้พัฒนาอย่างยั่งยืน”

ฝ่ายนโยบายและแผนงาน กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ถนนสุรศักดิ์ ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี



โทรศัพท์ ๐ - ๔๕๒๕ - ๐๓๓๓ ต่อ ๑๓๐๑, ๑๓๐๖

www.ubon.go.th /แผนการดำเนินงาน e-mail : Planning_budy@yahoo.co.th



ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
เรื่อง ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๗๗๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว

อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๔ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๗๗๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ จึงประกาศใช้ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด โดยให้นำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดมาจัดทำเป็นกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ได้ประชาสัมพันธ์ ทาง www.ubon.go.th/แผนพัฒนาท้องถิ่น

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๙.๖

(นายกานต์ กัลป์ตินันท์)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๗๗๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและการประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปรับปรุงเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็น “เค้าโครงประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด” (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เป็น “ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด” (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑ แล้วเสร็จ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑ ในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพองค์รวมของจังหวัดอุบลราชธานี ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตลอดจนการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ คุ่มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี สืบไป

(นายกานต์ กัลป์ตินันท์)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570)

- | | |
|--|-----|
| 1. ผลการดำเนินงานประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (พ.ศ. 2561-2565) | 1-4 |
| 2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน | 4 |
| 3. สรุปการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข | 4-5 |

ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด

- | | |
|---|-------|
| 1. วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี | 6 |
| 2. นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี | 6-9 |
| 3. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) | 9-11 |
| 4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) | 12-14 |
| 5. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) | 14-16 |
| 6. แผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค | |
| 6.1 แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2566-2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 | 16-19 |
| 6.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 | 20-23 |
| 6.3 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566-2570) | 24-32 |
| 7. ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด | 33-37 |

ส่วนที่ 3 การติดตามและประเมินผล

- | | |
|--|-------|
| 1. การติดตามและประเมินผลประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด | 38 |
| 2. สรุปการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม | 38-42 |
| 3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด | 42-44 |
| - ข้อเสนอแนะกิจกรรม/โครงการที่ควรบรรจุในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | 45-46 |

ส่วนที่ 1

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570)

1. ผลการดำเนินงานประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับจังหวัด (พ.ศ. 2561-2565)

1) สรุปสถานการณ์พัฒนาทั่วไป

ตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “**ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เป็นประตูก้าวไกลการท่องเที่ยว การเกษตร มีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างสมดุล ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**”

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ได้จัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด จากการประชุมเชิงปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มากำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น	แนวทางการพัฒนา
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1. วางผังเมืองรองรับการขยายตัวของชุมชน 2. พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐาน 3. พัฒนาระบบชลประทานให้ทั่วถึงและเพียงพอ 4. ขยายเขตการบริการไฟฟ้า ประปา รองรับกาขยายตัวของชุมชน 5. พัฒนาระบบระบายน้ำที่ได้มาตรฐานและทั่วถึง
2. การส่งเสริมคุณภาพชีวิต	1. ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัด 2. ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมแก่ประชาชน 3. ส่งเสริมการป้องกัน ดูแล และรักษา สุขภาพประชาชน 4. ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง 5. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่น
3. การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	1. บูรณาการการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของทุกภาคส่วน 2. เสริมสร้างองค์ความรู้ประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และกฎหมายแก่ประชาชน 3. ส่งเสริมและบูรณาการระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัด 4. ส่งเสริมระบบการตรวจสอบการทำงานภาครัฐโดยประชาชน 5. ส่งเสริมการรวมกลุ่มภาคประชาชนให้เข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น	แนวทางการพัฒนา
4. การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว	1. ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 2. พัฒนาศักยภาพด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว 3. อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของส่วนรวม 4. สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว 5. พัฒนาระบบบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ 6. ส่งเสริมการลงทุนและการพาณิชยกรรม
5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน และน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. พัฒนาระบบการกำจัดขยะและน้ำเสียให้ถูกสุขลักษณะ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3. ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดภัย 4. จัดให้มีระบบบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ
6. การบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้และการอนุรักษ์ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน 3. จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
7. การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1. พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. พัฒนาระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. พัฒนาเครื่องมือ เครื่องมือ เครื่องจักรกลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. พัฒนาระบบการบริหารงานเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 239 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 59 แห่ง (เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 5 แห่ง เทศบาลตำบล 53 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล 179 แห่ง ได้นำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด มากำหนดแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ได้ดำเนินการสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดที่กำหนดไว้

2) การประเมินผลการนำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

การประเมินผลในเชิงปริมาณ

การประเมินผลการนำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ในระหว่างปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561-2565) จำนวน 239 แห่ง ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ได้นำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 14,492 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,874,624 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 6,176 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,057,735 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 3 การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,725 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,066,781 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 4 การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 423 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 593,901 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,297 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 924,519 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 6 การบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,162 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 486,483 คน

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 2,465 โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,877,624 คน

การประเมินผลในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ในระหว่างปีที่ผ่านมา ในช่วง (พ.ศ. 2561-2565) จำนวน 239 แห่ง ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ได้นำกรอบประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ไปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองครบทั้ง 239 แห่ง ซึ่งครอบคลุมภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด มีการจัดทำโครงการ และตั้งงบประมาณดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

1) ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ

จากการจัดเก็บข้อมูลดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมดได้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ครอบคลุมตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 7 ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนและองค์กรต่างๆ ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาความต้องการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผลจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ดำเนินการมากที่สุดคือประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (เส้นทางคมนาคม)

2) ผลกระทบ

จากการจัดเก็บข้อมูลดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมดได้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ครอบคลุมตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 7 ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น แต่ไม่สามารถครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ เนื่องจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนจำกัด และขาดการบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

3. สรุปการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1) การดำเนินงานที่ผ่านมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะผู้ดำเนินการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ได้จัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยกำหนด เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด

2) ปัญหาและอุปสรรค

1.1 โครงการส่วนใหญ่ที่ประชาชนร้องขอจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน แต่งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำกัด ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกเส้นทางและโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ

1.2 โครงการหรือกิจกรรมที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีจำนวนมากเกินกว่าสถานะการเงินการคลัง เนื่องจากปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่มีเป็นจำนวนมาก

1.3 การประสานความร่วมมือการพัฒนาพื้นที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองยังมีน้อย เนื่องจากศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น การบูรณาการความร่วมมือแบบร่วมกันดำเนินงานยังมีน้อย

1.4 วิสัยทัศน์นโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เป็นข้อจำกัดของความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการบูรณาการโครงการงบประมาณร่วมกันในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมทั้งจังหวัด

3) แนวทางการแก้ไข

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ควรให้ความสำคัญในการจัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่นทุกระดับเพื่อจะได้แผนงาน/โครงการตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนา
3. การวิเคราะห์ศักยภาพหรืองบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาในท้องถิ่นอาจจะได้รับการแก้ไขโดยความร่วมมือร่วมใจกันของคนในท้องถิ่น บางโครงการหรือกิจกรรมไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ หรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก แผนพัฒนาท้องถิ่นควรระบุเฉพาะโครงการหรือกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการจริงๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น หากเกินศักยภาพของตนเองก็ค่อยเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีศักยภาพสูงกว่าต่อไป ทั้งนี้ โครงการที่จะเสนอจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับและมีความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. การสร้างองค์ความรู้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบูรณาการความร่วมมือเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะเป็นผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนา หากเกิดการบูรณาการความร่วมมือแล้วการพัฒนาท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัดงบประมาณของประเทศในภาพองค์รวม
5. ในการจัดทำหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด จะต้องมีการกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น และเป้าหมายการพัฒนาร่วมกันให้ชัดเจนว่าแต่ละด้านจะพัฒนาหรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติให้มากขึ้น โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ มาเป็นฐานในการกำหนดตัวชี้วัด และต้องติดตามผลการดำเนินงานตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด

1. วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

“เป็นกลไกขับเคลื่อนท้องถิ่น ให้พัฒนาอย่างยั่งยืน”

2. นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

นโยบายของนายกานต์ กัลป์ตินันท์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. นโยบายด้านการบริหาร การเมือง และการปกครอง

มีเป้าหมายการดำเนินงานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของพี่น้องประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล จึงได้กำหนดนโยบายในการบริหารและการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) สนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) สนับสนุนและส่งเสริมโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย นโยบายจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ตลอดจนความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของสังคมส่วนรวม
- 3) บูรณาการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สื่อสารมวลชน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม
- 4) พัฒนาการบริหารงานมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมัยใหม่ สร้างขวัญกำลังใจ ดูแลสวัสดิการส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่แก่บุคลากรทุกระดับ โดยกำหนดแนวทางการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพตามหลักคุณธรรม

2. นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐานถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเพิ่มขึ้น จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

- 1) พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีพื้นที่และเส้นทางจราจรเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประชาชนเดินทางสัญจรไปมาได้สะดวก มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากยิ่งขึ้น
- 2) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการเพิ่มแหล่งน้ำ จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมด้วยการบริการขุดเจาะและเป่าล้างบ่อบาดาลแก่กลุ่มเกษตรกร ระบบประปาชุมชน วัด โรงเรียน หน่วยงานราชการ ฯลฯ ด้วยหลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) พัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น สระน้ำ ห้วย หนอง คู คลอง บึง ฯลฯ ในการกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค - บริโภค

3. นโยบายด้านสาธารณสุข และสวัสดิการสังคม

เพื่อให้การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ งานสาธารณสุขมูลฐาน ที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานยกระดับ รพ.สต. ในสังกัด จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน ได้แก่การยกระดับศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดูแลสุขภาพประชาชน ด้วยการพัฒนา อสม. ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพที่มีองค์ความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ ได้แก่การพัฒนา ระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้มีความพร้อม ครอบคลุมพื้นที่ สอดคล้องกับปัญหาโรคและภัย สุขภาพในแต่ละพื้นที่ทั้งในสถานการณ์ปกติและภาวะฉุกเฉิน

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ได้แก่จัดให้มีบุคลากร ทางการแพทย์ เวชภัณฑ์และอุปกรณ์การแพทย์ ให้มีความพร้อมและเพียงพอในการดูแลสุขภาพของประชาชน ได้อย่างทั่วถึง นำบริการทางการแพทย์เข้าถึงชุมชน เพื่อบริการด้านสุขภาพของคนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในพื้นที่ ห่างไกล ให้คำปรึกษา ส่งเสริมสุขภาพ ตรวจสุขภาพ และการรักษาพยาบาล

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ได้แก่การพัฒนา ระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และการ ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกและการใช้สมุนไพรในชุมชน

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ ได้แก่การพัฒนาระบบบริการฟื้นฟู สมรรถภาพด้านการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงในระดับชุมชน และครอบครัว การบริการซ่อมแซม ดัดแปลง เปลี่ยนชิ้นส่วนกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการ

6) การบริหารจัดการและพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินและระบบส่งต่อผู้ป่วย ได้แก่ พัฒนาศูนย์รับแจ้ง เหตุและสั่งการจังหวัดอุบลราชธานี ให้เป็นต้นแบบการใช้งานระบบสารสนเทศการแพทย์ฉุกเฉินดิจิทัลของประเทศ พัฒนามาตรฐานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การรับ-ส่งต่อผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุของเครือข่ายการแพทย์ฉุกเฉิน และขยายการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับสูง ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

7) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ส่งเสริมภูมิปัญญาผู้สูงอายุเพื่อถ่ายทอดให้อนุชนคนรุ่นหลัง

8) สนับสนุนการป้องกัน และบำบัดฟื้นฟู ผู้ติดยาเสพติด กลุ่มเสี่ยง ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชน รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติตามโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด ในชุมชน โดยสมาชิกในชุมชน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครประเภทต่างๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

9) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ในการ สงเคราะห์ต่างๆ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

10) สนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายผู้สูงอายุในด้านสังคม “สูงวัยอย่างมีคุณค่า สว่างอย่างมีศักดิ์ศรี” รวมถึงกิจกรรมนันทนาการในผู้สูงอายุ งานประเพณีและวิถีชุมชน

4. นโยบายด้านการส่งเสริมการเกษตร และการสร้างงานสร้างอาชีพ

เพื่อสนับสนุนเกษตรกรให้มียอดความรู้และทักษะใหม่ๆ การเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการทำ การเกษตรกรรม จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ อารยะเกษตร ประยุกต์สู่โคกหนองนาโมเดล ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพและลดการใช้ปุ๋ยเคมีในการเพิ่มผลผลิต

2) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ อาทิ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การพัฒนาช่างฝีมือแรงงานทุกด้าน การพัฒนาจากผู้ผลิตสู่ผู้ประกอบการ อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการ ประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้ลดรายจ่าย

5. นโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การกีฬาและนันทนาการ

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนั้นเพื่อเป็นการ เสริมสร้างซึ่งกันและกัน จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาผู้ประกอบการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งในด้านการลงทุน การบริหารจัดการและการให้บริการ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชน อันจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดอุบลราชธานี

2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน โดยการริเริ่มขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

3) สนับสนุนการจัดให้มีสถานพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ ลานกีฬา สนามกีฬา และวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (รพ.สต.) ในสังกัดฯ และสถานที่อื่นๆ ที่มีความพร้อมในการดำเนินการ

4) สนับสนุนความเป็นเลิศทางการกีฬาให้นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้พัฒนาองค์ความรู้ และทักษะทางกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในทุกระดับ ตลอดจนการพัฒนาผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามมาตรฐานของการกีฬาแห่งประเทศไทย

6. นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เพื่อเป็นการรักษา ฟื้นฟู การพิทักษ์ปกป้อง และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คงอยู่ชุมชนอย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนอุทยานธรณีอุบลราชธานีสู่การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

2) สนับสนุนและส่งเสริม ตลอดจนสร้างร่วมมือกับองค์กรภาคีเครือข่ายในการอนุรักษ์ให้ความรู้ด้านวิชาการ การวิจัย การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ป่าไม้ การรักษาคุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ การกำจัดขยะพิษ ฯลฯ

3) สนับสนุนการปลูกป่า การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่า

4) สนับสนุนและส่งเสริมการประหยัดพลังงานและการผลิตพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก โดยรณรงค์ให้ชุมชนทุกภาคส่วนร่วมกันประหยัดพลังงานและหันมาใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น

7. นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัด ตลอดจนการส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้

1) พัฒนาและยกระดับการศึกษาโดยจัดทำความตกลงร่วมมือ จัดหาครูต่างประเทศ พัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา และสร้างเครือข่ายการศึกษา

2) พัฒนาอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

3) ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยของโรงเรียนในสังกัด

4) ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของเยาวชนและชุมชน เพื่อพัฒนาความรู้ศักยภาพของนักเรียน เยาวชน และประชาชน ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดงานประเพณีประจำถิ่น เช่น งานแห่เทียนเข้าพรรษา งานบุญแข่งเรือประจำปี ฯลฯ จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้และสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

6) ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักธรรมของทุกศาสนา รวมทั้งส่งเสริมการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญของชาติ

เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่กว้างใหญ่และมีประชากรเป็นจำนวนมาก ทำให้งบประมาณและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จึงต้องเชื่อมต่อประสานรัฐบาลในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาต่างๆ ให้เสริมสร้างซึ่งกันและกันกับ

โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และลดขั้นตอนการดำเนินงาน สนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตลอดจนการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติในภาพองค์รวม

ในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว กระผมขอยืนยันท่อนประธานสภาฯ และท่านสมาชิกสภาฯ ผู้ทรงเกียรติทุกท่านว่ากระผม จะยึดหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นแนวทางในการบริหารงานและจะเสียสละทุ่มเท กำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ด้วยความเชื่อมั่นว่าจะได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากท่านประธานสภาฯ ท่านสมาชิกสภาฯ ผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ข้าราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีทุกคน ในการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนชาวอุบลราชธานีสืบไป

3. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืน ของสถาบันหลักของชาติและประชาชน จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์

ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือ เครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟู ฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศการผลิต และการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาล มีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วน ในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคม เป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการ ประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
2. ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
4. ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
5. ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
6. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการ สภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อย ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรงควบคู่ไปกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและ จุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคน รุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรมนักคิด ผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกันไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้างเชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกัน ปลุกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนา

การพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิมรวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนา จำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่น และผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกัน และความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาส ให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2563 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2608

5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบัน ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้าง และระบบการบริหารงาน ของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

หมุดหมายในการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วน ในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน **13 หมุดหมาย** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง 13 ประการ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติ ดังนี้



17

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- หมุดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
- หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบดีได้อย่างยั่งยืน
- หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
 หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนา กับเป้าหมายหลักแสดงไว้ในแผนภาพที่ 1 โดยหมวดหมู่การพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนา ตั้งแต่ในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และสามารถนำไปสู่ผลพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน ทำให้หมวดหมู่แต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ นอกจากนี้ การพัฒนาภายใต้แต่ละหมวดหมู่ไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่มีการสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

แผนภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนา กับเป้าหมายหลัก



5. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs))

การพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา เป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทรัพยากรโลกเป็นอย่างมาก เมื่อปี 2543 ประเทศไทยและประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวม 189 ประเทศ จึงรวมตัวกันในการประชุมองค์การสหประชาชาติที่มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และเห็นพ้องต้องกันในการตั้งเป้าหมายการพัฒนาทั้งในระดับชาติและระดับสากล ที่ทุกประเทศจะดำเนินการร่วมกันให้ได้ภายในปี 2558 โดยเป้าหมายดังกล่าวเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) อันประกอบด้วย 8 เป้าหมายหลัก คือ

1. ขจัดความยากจน และความหิวโหย
2. ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
3. ส่งเสริมความเท่าเทียมกัน ทางเพศ และบทบาทสตรี
4. ลดอัตราการตายของเด็ก
5. พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์
6. ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่นๆ

7. รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

8. ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วน เพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

ระยะเวลา 15 ปีผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติทั้ง 8 ข้อ กำลังจะสิ้นสุดลง โดยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ซึ่งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย คือ

- เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่
- เป้าหมายที่ 2 ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 3 ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาวะในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ
- เป้าหมายที่ 4 ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน
- เป้าหมายที่ 5 บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรี และเด็กหญิงทุกคน
- เป้าหมายที่ 6 ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 7 ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ ตามกำลังซื้อของตน
- เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพ การมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน และทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 12 ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเล สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เป็นไปอย่างยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 15 พืชพันธุ์ บุณยะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน ของระบบนิเวศบนบก จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึงของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ 17 เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากทั้ง 17 เป้าหมายจะเห็นได้ว่า เป้าหมาย 1 - 4 จะเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง แต่เป้าหมายที่เหลือก็จะเกี่ยวข้องในมิติของการหนุนเสริมการพัฒนา เพื่อรองรับการขับเคลื่อนสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่เติบโตจากความเข้มแข็งของท้องถิ่น

6. แผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

6.1 แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี

“เมืองน่าอยู่ทันสมัย เกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง เศรษฐกิจชีวภาพ ศูนย์กลางการค้า การลงทุน เมืองท่องเที่ยวแห่งความสุขหลายมิติสู่สากล”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัย ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ทั้งทางด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเข้าถึงระบบสาธารณสุขและระบบบริการภาครัฐ และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต
2. เพื่อส่งเสริมให้การเกษตรสามารถยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าการเกษตรให้ตอบสนองต่อความต้องการด้วยระบบตลาดนำการผลิต โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (Big Data) และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ
3. เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ด้วยการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการเพิ่มคุณค่า หรือประยุกต์การใช้งานและแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้จากการเกษตร และการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ทำให้เป็นเศรษฐกิจชีวภาพ
4. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางด้านการค้าการลงทุนในพื้นที่จังหวัดเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด ภูมิภาค และต่างประเทศ
5. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทุกด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างมูลค่าด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทุกมิติ

เป้าหมายการพัฒนา

1. พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัยตามแนวทางการพัฒนาเมือง Smart city โดยดำเนินการให้ครบเกณฑ์ทุกด้านในปี พ.ศ. 2570
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรและสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรได้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. เกษตรกรและผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เพื่อสร้างเศรษฐกิจชีวภาพในพื้นที่ตามเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละปี
4. มูลค่าการค้าการลงทุนในพื้นที่เพิ่มขึ้นบรรลุเกณฑ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนด
5. ภาคการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพโดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวมเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่จังหวัดกำหนดในแผนพัฒนาจังหวัด

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1. มูลค่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 2 ต่อปี
2. มูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ทางการท่องเที่ยว ร้อยละ 2 ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดไว้ 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเมืองน่าอยู่ทันสมัย

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศูนย์กลางการค้าการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวแห่งความสุขหลายมิติสู่สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเมืองน่าอยู่ทันสมัย

วัตถุประสงค์

1. การสร้างเสริมพลเมืองให้มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
2. การพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพ
3. ระบบสาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ ทันสมัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
4. พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 103 (วัดผลปี 2569)
 - 1) ร้อยละ 90 เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการตรวจประเมินพัฒนาการ
 - 2) ร้อยละ 86 เด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย
 - 3) ร้อยละ 75 ของเด็กพัฒนาล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TED4I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น
2. ร้อยละของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชาติ ONET (แยกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้) มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 50 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ร้อยละของคุณภาพชีวิตคนจังหวัดอุบลราชธานีทุกกลุ่มวัย ผ่านตามเกณฑ์
4. ร้อยละของโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปลอดภัยได้รับการยกระดับมาตรฐานเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี
5. มีชุมชนจัดการขยะเหลือ 0 ชุมชนคาร์บอนต่ำ จำนวน 25 ชุมชนต่อปี (อำเภอละ 1 ชุมชน)
6. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี
7. สถิติอาชญากรรมลดลง ร้อยละ 5 ต่อปี
8. ร้อยละจำนวนเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการพัฒนาฟื้นฟูความรู้ ทักษะการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 60 ต่อปี
9. ลดจุดความร้อน (Hotspot) ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง
10. ประสิทธิภาพของการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพคนอุบลราชธานี
11. บุคคลไร้สถานะเข้าสู่กระบวนการจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลไร้สถานะ (บัตรเลข 0) ร้อยละ 10

แผนงาน/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์

1. การพัฒนาเป็นเมืองสุขภาวะดี มีความพร้อมในการตอบสนองทุกความต้องการของผู้อยู่อาศัยในทุกด้าน และมีสิ่งอำนวยความสะดวก
2. พัฒนาระบบความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณสุขปลอดภัย
3. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเข้าถึงบริการทางด้านการศึกษาลดชีวิตอย่างเท่าเทียม

4. การรักษาความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยของประชาชน
5. การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด
6. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร เพื่อตอบสนองความต้องการด้วยระบบตลาดนำการผลิต บนพื้นฐานข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากจากดิจิทัลแพลตฟอร์ม
2. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
3. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัว และสร้างภูมิคุ้มกันรองรับการเกิดภัยพิบัติธรรมชาติและโรคระบาด

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. อัตราการขยายตัวมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี พ.ศ. 2570
2. จำนวนฟาร์ม (ปศุสัตว์ ประมง วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2570
3. รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี พ.ศ. 2570
4. จำนวนพื้นที่เกษตรกรที่ได้รับการบริหารจัดการและฟื้นฟู จำนวน 100,000 ไร่/ปี

แผนงาน/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และบริหารจัดการสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่สากล
2. ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร
3. สร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด
4. ส่งเสริมพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานราก และอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการทำเกษตรมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจชีวภาพมาประยุกต์ใช้งาน และยกระดับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพของพื้นที่อย่างมีมาตรฐาน
2. สร้างมูลค่าเพิ่ม และมูลค่าใหม่จากทรัพยากรทางชีวภาพของพื้นที่

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. จำนวนเกษตรกร และผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาความรู้ ทักษะในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 10,000 ราย
2. จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 200 รายการ
3. มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพของพื้นที่ 600 ล้านบาท

แผนงาน/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์

1. ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถแปรรูปและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมมาตรฐานและส่งเสริมการเข้าถึงการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพสู่สากล
3. สร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์หลักของจังหวัดอุบลราชธานี (Ubon Premium Products) ด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม
4. เสริมสร้างการตลาดและการผลิตให้แก่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพ เพื่อผลักดันให้อุบลราชธานีเป็น Bio Economy Hub ของพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศูนย์กลางการค้าการลงทุน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการค้าชายแดนสู่ประเทศเพื่อนบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
2. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการสู่ตลาดสากล
3. เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพมาตรฐานสู่สากล
4. เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงและขยายช่องทางการตลาดทุกระดับ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 3 (ใช้ฐานปี 2565)
2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) นอกภาคเกษตร เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 3 (ใช้ฐาน ปี 2566)
3. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี

แผนงาน/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์

1. การเสริมสร้างศักยภาพการค้าชายแดน
2. ส่งเสริมผู้ประกอบการและ SMEs เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาผู้ประกอบการและแรงงานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดและขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้า การลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวแห่งความสุขหลายมิติสู่สากล

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มศักยภาพและสร้างมูลค่าด้านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ทางการท่องเที่ยว ร้อยละ 2 ต่อปี
2. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวหรือสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ได้รับการพัฒนา 2 แห่งต่อปี

แผนงาน/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่สากล
2. การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ รูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
4. การประชาสัมพันธ์และการตลาดด้านการท่องเที่ยว การส่งเสริมวิถีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว
5. การส่งเสริมการบูรณาการ การบริหารจัดการ การท่องเที่ยว และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ

6.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ

วิสัยทัศน์ “เกษตรสร้างมูลค่า ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค สังคมคุณภาพบนพื้นฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน”

คำนิยาม

วิสัยทัศน์	ความหมาย
เกษตรสร้างมูลค่า	การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย มีความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร
ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์	การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ ทั้งด้านการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถเชื่อมโยงกับภูมิภาค บนพื้นฐานทรัพยากรที่มีอยู่ ให้ตรงตามความต้องการของตลาด และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน
การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค	การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของกลุ่มจังหวัด จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ และการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่และบริการที่หลากหลาย โดยเชื่อมโยงอัตลักษณ์ร่วมด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดตามความต้องการของตลาด
สังคมคุณภาพบนพื้นฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน	การสร้างสังคมที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการนำทรัพยากรพื้นถิ่นและทุนทางสังคมที่หลากหลาย เน้นการเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง การต่อยอด จากรากฐานของสังคมวัฒนธรรมให้เกิดความเกื้อกูลทุกมิติ ทำให้สังคมมีความสุขสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นต่อไป

พันธกิจ

1. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และมาตรฐานเกษตรสร้างมูลค่า
2. พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ และส่งเสริมการตลาดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
3. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ ในด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้าสู่สากล

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อสิ้นสุดแผนการพัฒนา
2. อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product : GPCP) นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อสิ้นสุดแผนการพัฒนา
3. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อสิ้นสุดแผนการพัฒนา
4. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.20 เมื่อสิ้นสุดแผนการพัฒนา
5. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง ร้อยละ 10 เมื่อสิ้นสุดแผน

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (กลุ่มจังหวัดโขง-ชี-มูล) พ.ศ. 2566 – 2570

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product : GPCP) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในด้านการเกษตร การบริการ และการท่องเที่ยว ได้ผลผลิตตามเป้าหมาย และเกิดผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์

2. รายได้ภาคการเกษตรที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับ ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม ทำให้มีผลผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าตามความต้องการของผู้บริโภค ผ่านช่องทางการตลาดที่หลากหลาย ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานบนฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร

3. รายได้ภาคการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จากกิจกรรมการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาของกลุ่มจังหวัด ที่มีต้นทุนทางวัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรที่มีความหลากหลาย และการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และบริการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทุกช่วงวัย ด้วยการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ร่วมด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด โดยภาคการค้า และการบริการ ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย สาธารณูปการ เส้นทางคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ ได้รับการพัฒนาเติบโตสอดคล้องตามกิจกรรมภาคการผลิตสาขาที่เกี่ยวข้องภายในในกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้ 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

- | | |
|----------------------|--|
| ประเด็นการพัฒนาที่ 1 | การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า |
| ประเด็นการพัฒนาที่ 2 | เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน |
| ประเด็นการพัฒนาที่ 3 | เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา |
| ประเด็นการพัฒนาที่ 4 | การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม |
| ประเด็นการพัฒนาที่ 5 | การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม |

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า

วัตถุประสงค์/แผนงาน

1. เพิ่มมูลค่า พืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปแปรรูป และมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

2. สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการด้านการเกษตรทุกระดับ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. จำนวนแปลง/ฟาร์มและพื้นที่ผลิตพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และประมง ที่ได้มาตรฐานเป้าหมายรวม 5 ปี จำนวนแปลง/ฟาร์มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 พื้นที่ผลิตพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และประมง ได้มาตรฐานจำนวน 400,000 ไร่ และได้มาตรฐานสากล 100,000 ไร่

2. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปปลอดภัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานต่อจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป แปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงานรับรองมาตรฐาน เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 50

3. มูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปและเกษตรปลอดภัย เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 10

4. จำนวนผู้ประกอบการด้านการเกษตรที่เพิ่มขึ้น เป้าหมาย 5 ปี 100 ราย

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริม สนับสนุน การผลิต แปรรูป แปรรสภาพ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมง ของกลุ่ม จังหวัด โดยการนำองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาปรับใช้ตามความต้องการของตลาดและได้มาตรฐาน
2. พัฒนาการตลาดหลากหลายช่องทาง และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน

วัตถุประสงค์/แผนงาน

1. พัฒนาระบบโลจิสติกส์และส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการภาคธุรกิจการค้าการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม
2. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ และขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product: GPCP) นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ของผู้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการภาครัฐ ภาคเอกชน และระบบฐานข้อมูล เพื่อยกระดับ การลงทุนและการค้าชายแดน
2. การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจและผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการค้าและการลงทุน
3. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

วัตถุประสงค์/แผนงาน

1. การขยายฐานการตลาดและเพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยวและกีฬาเชิงคุณภาพ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ทางการท่องเที่ยว ร้อยละ 3
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละ 3

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่ชุมชนและประเทศเพื่อนบ้าน กิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬา และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนรูปแบบใหม่ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าการท่องเที่ยว กีฬา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย ของแหล่งท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพภายใต้มาตรฐานการท่องเที่ยวของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สถานกีฬา ให้มีคุณภาพภายใต้มาตรฐานกีฬาสากล และมาตรฐานระบบโครงสร้างพื้นฐานตามมาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. บริหารจัดการด้านท่องเที่ยวและกีฬา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
4. พัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกให้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักกีฬากีฬา ที่มีคุณภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

วัตถุประสงค์/แผนงาน

1. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต (ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าสู่บริการของรัฐ) ของคนทุกช่วงวัย

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ประชาชนทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2. เด็ก อายุ 0 – 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 86
3. เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ย (IQ) ไม่ต่ำกว่า 103 (โดยการวัดนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ป.1 ในปีงบประมาณ 2569)
4. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ต่อปี
5. ประชาชนได้รับบริการและเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต (ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าสู่บริการของรัฐ) ของคนทุกช่วงวัย
2. การยกระดับศักยภาพ การพัฒนาอาชีพของวัยแรงงาน และสูงวัย
3. การส่งเสริมด้านความยุติธรรมแก่ประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์/แผนงาน

1. พัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พื้นที่ป่า และพื้นที่สีเขียว
2. การบริหารจัดการพลังงานเพื่อความยั่งยืน
3. การบริหารจัดการขยะในพื้นที่

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจและไม้มีค่า และพื้นที่สีเขียว เป้าหมาย ร้อยละ 0.20 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด
2. พัฒนาแหล่งน้ำ (แก้มลิง) เป็นแหล่งรับน้ำ เพื่อลดปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้งในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 1,000,000 ลบ.ม. ภายในปี พ.ศ. 2570
3. การเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน เป้าหมาย ร้อยละ 5
4. ร้อยละของปริมาณขยะที่กำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ร้อยละ 10

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พื้นที่ป่า ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เป้าหมาย
2. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อลดค่าใช้จ่าย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ
3. ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเสียในพื้นที่และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

6.3 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนา

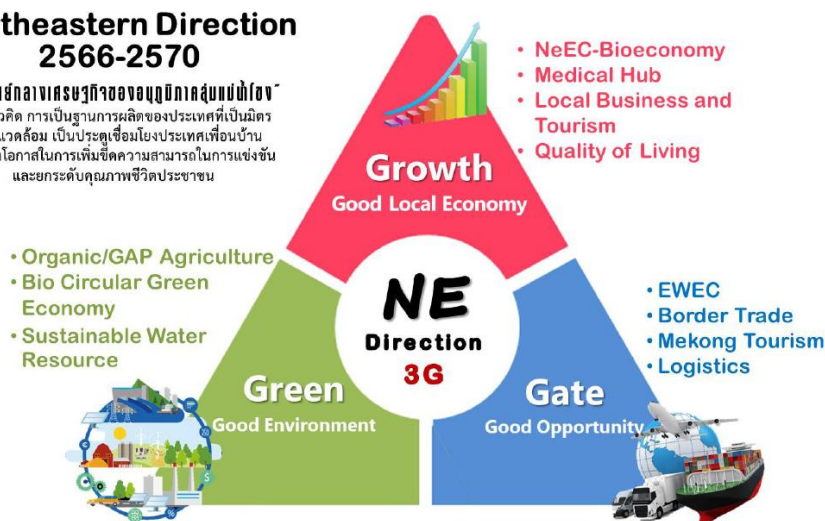
บทบาทของภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานการผลิตการเกษตรทั้งข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น แต่มีปัญหาคือพื้นฐาน คือคนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจนและคุณภาพชีวิต ประสบอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก และดินคุณภาพต่ำ ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาคือพื้นฐาน โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำหนดทิศทางการพัฒนาตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Direction) ให้มีความสำคัญกับการพัฒนา 3G ได้แก่

1. เป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) เน้นส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน
2. การเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน (Gate) ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์
3. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Growth) ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย

Northeastern Direction 2566-2570

เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง”
ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน



เป้าหมายการพัฒนาภาค

พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
1. อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคแบบปริมาณ ลูกโซ่ เฉลี่ยปี 2560-2563 958,492.80 ล้านบาท อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาค เฉลี่ยปี 2560-2563 ร้อยละ 1.5 ต่อปี	อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาค เฉลี่ย ร้อยละ 5.0 ต่อปี
2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปี 2562 เท่ากับ 0.436	ลดลงต่ำกว่า 0.436

แนวทางการพัฒนา

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาสู่การเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหา โอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	มูลค่าเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่ เฉลี่ยปี 2560-2563 159,603.18 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร เฉลี่ยปี 2560-2563 ร้อยละ 0.9 ต่อปี	อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร เฉลี่ยร้อยละ 5.5 ต่อปี

1) พัฒนาข้าวหอมมะลิ หุงกลูาร์รองให้ หุงสัมฤทธิ์ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน เกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ โดยพัฒนากระบวนการผลิต แปรรูป และจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทั้งระบบ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมชีวภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

2) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนสู่การปลูกพืชที่มีมูลค่าสูงในพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวในพื้นที่จังหวัดเลย และสมุนไพร ในพื้นที่เมืองสมุนไพร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร สุรินทร์

มหาสารคาม อำนาจเจริญ และอุดรธานี โดยจัดทำระบบข้อมูล และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนการแปรรูปให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตร และความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา และจังหวัดที่มีศักยภาพ โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกรรวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

4) พัฒนาสินค้าเกษตรโดยยึดหลักการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ BOI Circular Green Economy) รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่จากภาควิชาการในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ โดยให้สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยในภาคมีบทบาทเป็นฐานทางวิชาการ สนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่กระจายอยู่ทุกพื้นที่ถ่ายทอดความรู้ และนำการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

5) พัฒนาเกษตรกรรมใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะในยุคดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนสู่การผลิตเกษตรสมัยใหม่ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีทางการเกษตรให้แก่เกษตรกร ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ เฉลี่ยปี 2560-2562 ร้อยละ 2.8 ต่อปี (รายงาน HAI)	ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ ไม่เกินร้อยละ 2.8 ต่อปี

1) จัดหาแหล่งน้ำและขยายพื้นที่ชลประทานในพื้นที่ที่มีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พร้อมกับนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ ให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ขยายผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และโคกหนองนา โมเดล เพื่อเกษตรกรรายย่อยสามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี

2) บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรมหรือตื้นเขิน เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้การใช้น้ำมีประสิทธิภาพ และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วน และระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

3) การจัดการคุณภาพน้ำในลำน้ำสาธารณะให้สามารถใช้ประโยชน์ในการผลิตและการพัฒนาเมือง โดยส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่เมืองตามแนวลำน้ำสาธารณะ อาทิ ลำตะคลองตอนล่าง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมและประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและรักษาคุณภาพน้ำ

3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
อัตราการขยายตัวรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปี 2560-2564 71,489.83 ล้านบาท อัตราการขยายตัวรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เฉลี่ยปี 2562-2564 ร้อยละ 6.7 ต่อปี	อัตราการขยายตัวรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เฉลี่ย ร้อยละ 10.0 ต่อปี

1.) ยกกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มอาหารท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ นครราชสีมา อุบลราชธานี อุดรธานี และขอนแก่น โดยส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชุมชน สร้างความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการและร้านอาหาร พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งเสริมการขาย

2) ยกกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม ไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่การผลิต สร้างคุณค่าผ้าทออีสานด้วยเรื่องราวที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตแบบพื้นถิ่น สนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีสะอาดและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายครอบคลุมทุกกลุ่มลูกค้าและทุกวัย ตลอดจนให้ความสำคัญด้านทรัพย์สินทางปัญญา

4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
1. มูลค่าการลงทุนรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ล้านบาท)	มูลค่าการลงทุน 6 จังหวัด (หนองคาย นครพนม มุกดาหาร ขอนแก่น นครราชสีมา อุดรธานี) เฉลี่ยปี 2563-2564 5,209.10 ล้านบาท	มูลค่าการลงทุนรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีละ 6,000 ล้านบาท
2. อัตราการขยายตัวมูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	มูลค่าการค้าชายแดน เฉลี่ยปี 2560-2564 176,040.37 ล้านบาท อัตราการขยายตัว มูลค่าการค้าชายแดน เฉลี่ยปี 2560-2564 ร้อยละ 2.9 ต่อปี	อัตราการขยายตัวมูลค่าการค้าชายแดน เฉลี่ย ร้อยละ 5.0 ต่อปี

1) พัฒนาเมืองขอนแก่น และเมืองนครราชสีมา ให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ โดยพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และสุขภาพ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ พัฒนาเมืองในจังหวัดมุกดาหาร หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร และนครพนม ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ โดยเน้นการพัฒนาการค้าและกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ การเกษตรมูลค่าสูง ต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจ และศิลปวัฒนธรรมที่มีในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่โดยรอบ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเมืองให้ครอบคลุมและได้มาตรฐานเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาของกลุ่มเปราะบางในเมือง รวมทั้งวางแผนเพื่อสงวนและรักษาพื้นที่สีเขียวอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการลุกล้ำพื้นที่สีเขียวจากการขยายตัวของเมืองในอนาคต และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ส่งเสริมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและผลักดันการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงชายแดน โดยเร่งก่อสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว แห่งที่ 5 (บึงกาฬ-บอลิคำไซ) และแห่งที่ 6 (อุบลราชธานี-สาละวัน) พัฒนาเส้นทางใหม่เชื่อมโยงบึงกาฬ-อุดรธานี ทางหลวงหมายเลข 212 หนองคาย-อุบลราชธานี ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง และระบบราง ตาก-นครพนม, กาญจนบุรี-อุบลราชธานี, หนองคาย-แหลมฉบัง, บึงกาฬ-สุรินทร์ รถไฟฟ้ารางคู่ ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ทางรถไฟสายใหม่ ช่วงบ้านไผ่-มุกดาหาร-นครพนม ช่วงนครสวรรค์-บ้านไผ่ ช่วงศรีสะเกษ-ยโสธร -ร้อยเอ็ด ช่วงอุบลราชธานี-ช่องเม็ก รถไฟความเร็วสูง และระบบขนส่งรางเบาเมืองขอนแก่นและเมืองนครราชสีมา รวมทั้งพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งขนาดใหญ่ เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระหว่างไทย สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา และจีน ให้มีความสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

3) ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมุกดาหาร นครพนม และหนองคาย รวมทั้งเมืองชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายพัฒนาด่านและบริการ CIQ ที่ได้มาตรฐานสากล พัฒนาเมืองในพื้นที่ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่มีการรักษาสันติภาพและพื้นที่สีเขียวในเมือง สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน พัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพที่เชื่อมโยงกับระบบการจ้างงานแรงงานต่างด้าว พร้อมทั้งเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของวิสาหกิจชุมชนและภาคเอกชนในพื้นที่ ผลักดันให้เกิดการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย ให้เกิดความเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ อาทิ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง โดยพัฒนาการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนา การตลาด การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมความร่วมมือทั้ง 4 จังหวัด รวมถึงความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ตามระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) ที่พาดผ่านจุดติดกับแนวระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ซึ่งเป็นผลดีในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันในทั้งสองแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมภาคเอกชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน เข้ากับห่วงโซ่มูลค่าและห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล เสริมสร้างความรู้ด้านดิจิทัล การเงิน การตลาดยุคใหม่ การเข้าถึง

ตลาดส่งออก แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและทุนทางวัฒนธรรมรวมถึงการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

5) เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัล ในการผลิตและการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ภาคบริการ และการบริการสาธารณะด้านสังคม เช่นการศึกษา และการสาธารณสุข

5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยปี 2560-2564 70,541.62 ล้านบาท อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยว เฉลี่ยปี 2560-2564 หดตัวร้อยละ 15.2 ต่อปี	อัตราการขยายตัวรายได้ จากการท่องเที่ยว เฉลี่ยร้อยละ 5.0 ต่อปี

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ธรรมชาติและสรีธาความเชื่อการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยใช้จุดเด่นหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นจุดขาย และส่งเสริมชุมชนในการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีความหลากหลาย อาทิ ประเพณีท้องถิ่น อาหารท้องถิ่น โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้าบริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนต่างๆ พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความโดดเด่นของชุมชน ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling)

2) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการกิจกรรมแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักราคาใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการ การท่องเที่ยววิถีใหม่ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ สนับสนุนนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ไปสู่แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพและความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

3) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขงเชื่อมโยงกับอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้สอดคล้องกับกระแสมนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวพักผ่อน ชมทัศนียภาพ และวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) พัฒนากันเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้

4) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์และอุทยานธรณี (Geopark) ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู ชัยภูมิ และนครราชสีมา โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานและอุทยานธรณี (Geopark) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดงนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกเรียนรู้แบบ (play and learn) ทั้งภาษาไทย และต่างประเทศ เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจ รวมทั้งการสร้างคุณค่าของการท่องเที่ยวที่ผ่านความหมายจากเรื่องราวความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และกลับมาได้บ่อยครั้ง

5) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และนครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่างๆ การผลิตอุปกรณ์ ชุดกีฬา ของที่ระลึก สนามแข่งขันอาหารเสริม และเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทาง และขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับ ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดกิจกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

6) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางด้านสาธารณสุขและบริการสุขภาพ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร และหนองคาย โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ต่อยอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ การตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น อาทิ แพทย์แผนไทยครบวงจร และการดูแลผู้สูงอายุ

7) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นลักษณะเส้นทางท่องเที่ยว (Tourism Routes) ที่สำคัญของพื้นที่และกระจายเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลาย โดยให้มีการเชื่อมโยงในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี โดยออกแบบตามแนวคิด อารยสถาปัตย์ (Universal Design) และเน้นการให้บริการด้านอาหารท้องถิ่นที่สะอาด ปลอดภัย รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย 2566-2570
1. สัดส่วนคนจนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	สัดส่วนคนจน ปี 2563 ร้อยละ 11.5	สัดส่วนคนจนลดลงเหลือ ร้อยละ 10.0
2. อัตราของผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อประชากรแสนคน)	อัตราของผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีเฉลี่ยปี 2560-2564 99 ต่อประชากรแสนคน	อัตราของผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีลดลงเหลือ 85 ต่อประชากรแสนคน

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่ที่มีสัดส่วนคนจนสูง เมื่อวัดด้านรายจ่าย เพื่อการอุปโภคบริโภค อาทิ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา นครพนม และศรีสะเกษ (ข้อมูลสัดส่วนคนจน ณ ปี 2563) โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิต และแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ยกย่องฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริมและเกิดความมั่นคงทางรายได้

2) พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคเฉพาะถิ่น แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่เสี่ยง อาทิ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น อุบลราชธานี และอุดรธานี (ข้อมูลอัตราของผู้ป่วยด้วยโรคพยาธิใบไม้ตับ ณ ปี 2563) โดยส่งเสริมการเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับให้แก่ประชาชนทั้งในชุมชนและเยาวชนในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคอาหารปรุงสุกจากปลาน้ำจืดมีเกล็ด กำจัดสิ่งปฏิกูลจากชุมชน บริเวณรอบแหล่งน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายโรงพยาบาลในการคัดกรอง เฝ้าระวัง วินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี พร้อมทั้งพัฒนาระบบคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามการทำงาน

3) พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย ได้แก่ เด็กในครรภ์ถึงปฐมวัย โดยพัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก ส่งเสริมการบริโภคไอโอดีนและให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในด้านโภชนาการที่เหมาะสม ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นการพัฒนาเด็กในช่วง 0-6 ปีแรก และยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน และพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กก่อนวัยเรียนให้มีพัฒนาการความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยศึกษา โดยพัฒนาหลักสูตร ครูผู้สอน และการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ สร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนให้มีโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่มีปัญหาความยากจนในมิติการศึกษาสูงสุด ตามข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) อาทิ จังหวัดบึงกาฬ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์หนองบัวลำภู อุดรธานี และกาฬสินธุ์ (ข้อมูล TPMAP ณ ปี 2565) พัฒนาวัยแรงงาน โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะความรู้ใหม่เพื่อให้ตรงกับงานและอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไป รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ และการพัฒนาทักษะเดิมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน พัฒนาระบบสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ เสริมสร้างความรู้และทักษะทางการเงินเพื่อให้แรงงานมีความมั่นคงด้านรายได้ และมีเงินออมเพียงพอสำหรับดำรงชีพตลอดชีวิต พร้อมทั้งพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม โดยพัฒนาให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาที่สั่งสมมาสู่คนรุ่นหลัง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ทำงานตามศักยภาพ ส่งเสริมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัยและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ

7. ตัวอย่างแผนงานสำคัญ

1) แผนงานเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้และทุ่งสัมฤทธิ์ให้ได้มาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์

(1) **สาระสำคัญ** ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ลดจน ภูมิปัญญาและองค์ความรู้ที่นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนากระบวนการผลิตและการแปรรูป ข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งยกระดับคุณภาพมาตรฐาน และการยอมรับของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งต้องมีการพัฒนาทั้งมาตรฐานข้าวหอมมะลิ และผลิตภัณฑ์ กระบวนการตรวจรับรองที่มีความรวดเร็ว และการตรวจสอบย้อนกลับที่เกษตรกรรายย่อย สามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวางและไม่เป็นภาระต้นทุนการผลิต

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
• การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ • วิจัยและพัฒนา • การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ • ตรวจสอบรับรองมาตรฐาน • การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร • พัฒนาคุณภาพดิน	• ส่งเสริมการแปรรูปโดยใช้นวัตกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย และได้มาตรฐานทั้งในและต่างประเทศ • ระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน	• ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการบริโภค • เพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์และออฟไลน์ • การสำรวจความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ (ตลาดเฉพาะ) • การสร้างตราสินค้า

2) แผนงานพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ฐานเศรษฐกิจชีวภาพ (NeEC-Bioeconomy)

(1) สำคัญ เพื่อพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศ เชื่อมโยงการเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต เน้นพัฒนาการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาการตลาด การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
• การส่งเสริมการทำเกษตรสมัยใหม่โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพและผลผลิตทางการเกษตร • การส่งเสริมการลงทุนเพื่อสนับสนุนและผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ • พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพ อาทิ การจัดตั้งศูนย์ทดสอบห้องปฏิบัติการ หรือเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานสากล	• พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ	• การเพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์ และออฟไลน์ • การสร้างความตระหนักของผู้บริโภคถึงความสำคัญของการบริโภคผลิตภัณฑ์ชีวภาพ • ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ

7. ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด

วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เป็นประตูก้าการท่องเที่ยว การเกษตรมีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างสมดุล ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ได้มาตรฐานบริการประชาชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพแก่ประชาชน
3. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่น
4. ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการป้องกัน การดูแล และการรักษาสุขภาพ แก่ประชาชน
6. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักสิทธิ หน้าที่ ตามกฎหมาย ในระบอบประชาธิปไตย
7. ส่งเสริมและบูรณาการระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. ส่งเสริมระบบการตรวจสอบการทำงานภาครัฐโดยภาคประชาชน
9. ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน
10. ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
11. บริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัด
12. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการพาณิชย์กรรม
13. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
14. จัดให้มีระบบบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ
15. อนุรักษ์ฟื้นฟู และเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
16. บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
2. ประชาชนมีความรู้ด้านการประกอบอาชีพ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสมัยใหม่
3. โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทวิถีชีวิตของท้องถิ่น

4. ครอบครัวอบอุ่นชุมชนเข้มแข็ง
5. ประชาชนมีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพเบื้องต้นและการป้องกันโรคอย่างเป็นระบบ
6. ประชาชนมีความรู้ปรัชญาอุดมการณ์ สิทธิและหน้าที่ของตนเองในระบอบประชาธิปไตย
7. ศูนย์ประสานงานและบูรณาการข้อมูล ทรัพยากร ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. ความเข้มแข็งของภาคประชาสังคมและกระบวนการเรียนรู้ขององค์กรภาคประชาชน
9. ระบบการทำงานที่สนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. ชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้ มีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นทุกระดับชั้น
11. ศูนย์บูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน
12. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก กลุ่มอาชีพ ได้รับการส่งเสริมแบบครบวงจร (ความรู้ การผลิตการบริหารการตลาด)

ในการกำหนดทิศทางการจัดการทุกขั้นตอน

13. ประชาชนมีองค์ความรู้ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการทุกขั้นตอน

14. ความเป็นระบบของข้อมูลพื้นที่เป็นสาธารณะผู้รับผิดชอบและการใช้สอยร่วมกันของประชาชน

15. มีการจัดระบบการเรียนรู้เผยแพร่สื่อบทและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

16. บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

7.1 ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางที่ 1 วางผังเมืองรองรับการขยายตัวของชุมชน

แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐาน

แนวทางที่ 3 พัฒนาระบบชลประทานให้ทั่วถึงและเพียงพอ

แนวทางที่ 4 ขยายเขตการบริการไฟฟ้า ประปา รองรับการพัฒนาของชุมชน

แนวทางที่ 5 พัฒนาระบบระบายน้ำที่ได้มาตรฐานและทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัด

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมแก่ประชาชน

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการป้องกัน ดูแล และรักษา สุขภาพประชาชน

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่น

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

แนวทางที่ 1 บูรณาการการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของทุกภาคส่วน

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และกฎหมาย แก่ประชาชน

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมและบูรณาการระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัด

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมระบบการตรวจสอบการทำงานภาครัฐโดยประชาชน

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมการรวมกลุ่มภาคประชาชนให้เข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่

แนวทางที่ 2 พัฒนาศักยภาพด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว

แนวทางที่ 3 อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของส่วนรวม

แนวทางที่ 4 สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

แนวทางที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ

แนวทางที่ 6 ส่งเสริมการลงทุนและการพาณิชยกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 1 บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดินและน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการกำจัดขยะและน้ำเสียให้ถูกสุขลักษณะ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดมลภาวะ

แนวทางที่ 4 จัดให้มีระบบบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 1 อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 2 จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ และการอนุรักษ์ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ในชุมชน

แนวทางที่ 3 จัดให้มีศูนย์การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 1 พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 3 พัฒนาเครื่องมือ เครื่องจักรกลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารงานเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.2 ประเด็นการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

วิสัยทัศน์

“เป็นกลไกขับเคลื่อนท้องถิ่น ให้พัฒนาอย่างยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมการพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ประชาชนเดินทางสัญจรไป - มาได้สะดวก มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. ประชาชนมีน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตรกรรม และการอุปโภค - บริโภค
3. ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย จากการใช้บริการสถานีขนส่งผู้โดยสาร
4. ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย จากการให้บริการศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Center)
5. ประชาชนพึงพอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี
6. ประชาชนได้รับการบริการด้านการสาธารณสุขอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
7. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการอนุรักษ์ ปั่นฟู และดูแลบำรุงรักษา
8. ประชาชนมีองค์ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้
9. ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบสาธารณภัย ได้รับการสงเคราะห์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ
10. ประชาชนได้รับการบริการด้านการกีฬาและนันทนาการที่เหมาะสมและเพียงพอ
11. ประชาชนมีองค์ความรู้และมีส่วนร่วม ด้านการเมือง การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย
12. ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการอนุรักษ์ ปั่นฟูและเผยแพร่
13. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. ประชาชนพึงพอใจต่อการเดินทางสัญจรไป - มา ในเส้นทางคมนาคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
2. ประชาชนพึงพอใจต่อการบริหารจัดการน้ำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
3. ประชาชนพึงพอใจต่อการใช้บริการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
4. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Center)
5. ประชาชนพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี

6. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
7. ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินงาน อนุรักษ์ ป่าไม้ และดูแลบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของจังหวัดอุบลราชธานี
8. ประชาชนพึงพอใจต่อการสร้างงานสร้างอาชีพ และพัฒนารายได้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
9. ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบสาธารณภัย พึงพอใจต่อการให้การสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
10. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการกีฬาและนันทนาการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
11. ประชาชนพึงพอใจต่อการสร้างองค์ความรู้และการมีส่วนร่วม ด้านการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
12. ประชาชนพึงพอใจต่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และเผยแพร่ ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
13. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีจัดการศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

คำเป้าหมาย

1. ประชาชนพึงพอใจต่อการเดินทางสัญจรไป - มา ในเส้นทางคมนาคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
2. ประชาชนพึงพอใจต่อการบริหารจัดการน้ำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
3. ประชาชนพึงพอใจต่อการใช้บริการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
4. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Center) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
5. ประชาชนพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ของจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
6. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
7. ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินงาน อนุรักษ์ ป่าไม้ และดูแลบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
8. ประชาชนพึงพอใจต่อการสร้างงานสร้างอาชีพ และพัฒนารายได้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
9. ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบสาธารณภัย พึงพอใจต่อการให้การสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
10. ประชาชนพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการกีฬาและนันทนาการ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
11. ประชาชนพึงพอใจต่อการสร้างองค์ความรู้และการมีส่วนร่วม ด้านการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
12. ประชาชนพึงพอใจต่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และเผยแพร่ ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
13. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดการศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

กลยุทธ์

1. ประเด็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- 1) พัฒนาระบบคมนาคมและขนส่ง
- 2) บริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ประเด็นการส่งเสริมการพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว

- 1) พัฒนาและส่งเสริมการพาณิชย์กรรม
- 2) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

3. ประเด็นการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

- 1) พัฒนาและส่งเสริมการสาธารณสุข
- 2) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) พัฒนานองค์ความรู้ และทักษะของประชาชน
- 4) พัฒนาและส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
- 5) พัฒนาและส่งเสริมการกีฬา และนันทนาการ
- 6) ส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 7) อนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4) ประเด็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- 1) พัฒนาคุณภาพนักเรียน
- 2) พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา
- 3) พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3

การติดตามและประเมินผล

1. การติดตามและประเมินผลประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในระดับจังหวัด

การบริหารงานที่ประสบความสำเร็จนั้น การติดตามและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารซึ่งมีหลักการสำคัญ คือการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและประเมินผลความสำเร็จของงาน อันจะนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล ซึ่งการติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สามารถใช้งบประมาณได้คุ้มค่าเพียงใดปฏิบัติงานตามแผนงานได้ตรงตามที่กำหนดหรือไม่ดำเนินไปตรงตามเป้าหมายของแผนงานและแล้วเสร็จภายในกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการว่ามีมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ

สำหรับในส่วนของการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ จะต้องมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2565) เพื่อนำผลที่ได้รับจากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้ การติดตามและประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบว่ามีความคุ้มค่ากับการใช้งบประมาณเพียงใด ผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและการตัดสินใจเพื่อสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไป นอกจากนี้ยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์และใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เที่ยงตรง และเชื่อถือได้

จากการติดตามและประเมินผลประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 239 แห่ง พบว่าประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น แผนงาน โครงการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ซึ่งจากการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินงานโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (เส้นทางคมนาคม) เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีผลจากปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในการเดินทางสัญจรไป - มา โดยเฉพาะประชาชน ที่อยู่นอกเขตชุมชนเมืองซึ่งเป็นพื้นที่ชนบทและทุรกันดาร

2. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางการพัฒนาในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ที่มุ่งไปสู่ความต้องการในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

จากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และปัญหาความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มีการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 14,492 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทการก่อสร้างเส้นทางคมนาคม ระบบระบายน้ำ การขุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำ
- โครงการประเภทการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน
- โครงการประเภทขยายเขตไฟฟ้า

ประชาชนได้รับประโยชน์ 1,874,624 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

- ถนนได้มาตรฐานประชาชนเดินทางสัญจร ไป-มา ได้สะดวก ลดอุบัติเหตุ
- ประชาชนมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค
- ระบบระบายน้ำมีประสิทธิภาพลดปัญหาน้ำท่วมขัง
- ประชาชนมีไฟฟ้าใช้เพิ่มขึ้น
- มีระบบสาธารณสุขที่ไดมาตรฐานรองรับการขยายตัวของชุมชน
- ประชาชนมีน้ำเพื่อการเกษตรกรรม แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และมีพื้นที่ชลประทาน

เพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 6,176 โครงการ ประกอบด้วย โครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทการฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชน
- โครงการประเภทการจัดการถูกเงินบริการประชาชน
- โครงการประเภทการจัดหาหนังสืออุปกรณ์การเรียน
- โครงการประเภทบริการตรวจสอบสุขภาพให้แก่ประชาชน
- โครงการประเภทก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- โครงการประเภทส่งเสริมทักษะทางวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- โครงการประเภทแข่งขันกีฬาประชาชนและเยาวชน
- โครงการประเภทกิจกรรมวันเด็ก
- โครงการประเภทปฐมนิเทศผู้ปกครอง/นักเรียน

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,057,735 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

- ระบบการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน การจัดการเรียนการสอนของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นักเรียนมีหนังสือ/อุปกรณ์การเรียน/เครื่องแบบ/มีสื่อการเรียนการสอนได้มาตรฐาน เด็กก่อนวัยเรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้ที่ดี

- ประชาชนได้รับความรู้ และได้พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีอาชีพที่มั่นคง สร้างโอกาสทางการตลาดและการบริโภคปลอดภัย ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ประชาชนมีอาชีพเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้น พืชและสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดเพียงพอต่อความต้องการของตลาด ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับประชาชน
- ประชาชนได้รับการบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ มีสุขภาพอนามัยที่ดี อัตราการเกิดโรคติดต่อลดลง ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพ จิตใจ และสังคม ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านการสาธารณสุข และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง รู้จักป้องกันดูแลรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัว
- สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,725 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทสนับสนุนงานจราจรช่วงเทศกาล
- โครงการประเภทยุติยาเสพติด
- โครงการประเภทยุติยาเสพติด
- โครงการประเภทยุติยาเสพติด

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,066,781 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วย ด้านต่างๆ ดังนี้

- ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด เยาวชนมีองค์ความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ชุมชนเข้มแข็ง มีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น มีการรวมกลุ่มภาคประชาชน เกิดความสามัคคีในชุมชน สังคมอยู่ด้วยความสงบสุข
- เจ้าหน้าที่มีองค์ความรู้และทักษะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประชาชนมีความปลอดภัยในการเดินทางช่วงเทศกาล ผู้ประสบสาธารณภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน มีการบูรณาการร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่และกฎหมายเพิ่มขึ้น
- ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบในการทำงานของภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 423 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
- โครงการประเภทพัฒนาตลาดชุมชน

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 593,901 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วย ด้านต่างๆ ดังนี้

- ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ประชาชนมีตลาดจำหน่ายสินค้าของชุมชน
- การท่องเที่ยวของชุมชนมีอัตลักษณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,297 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทบริหารจัดการขยะ
- โครงการประเภตอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชน
- โครงการประเภปลูกป่าและสร้างจิตสำนึกในการรักษาน้ำ ป่าไม้ รักษาแผ่นดิน
- โครงการประเภตอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการประเภสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- โครงการประเภจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรกล ในการเก็บขยะและสิ่งปฏิกูล
- โครงการประเภฝึกอบรมการทำบ่อดักไขมันในครัวเรือน
- โครงการประเภทำความสะอาดชุมชนเนื่องในวันสำคัญต่างๆ

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 924,519 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

- การจัดเก็บขยะและสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน ประชาชนมีองค์ความรู้ในการบริหารจัดการขยะและปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน/หมู่บ้านมีการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะและปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน มีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน
- ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ป่า ดิน น้ำ ทรัพยากรของชุมชนได้รับการคุ้มครอง ดูแลรักษาโดยชุมชน พื้นที่สาธารณะได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ เด็ก เยาวชน ผู้นำชุมชน และประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกต้นไม้ รักษาและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการบำบัดน้ำเสียของชุมชนได้อย่างถูกต้อง ชุมชนปลอดมลภาวะ/มลภาวะของชุมชนลดลง

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 1,162 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภสืบสานประเพณีท้องถิ่น
- โครงการประเภจัดงานประเพณีลอยกระทง
- โครงการประเภจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟ
- โครงการประเภจัดงานประเพณีทำว้าวและแข่งขันว้าว
- โครงการประเภจัดงานประเพณีสงกรานต์
- โครงการประเภจัดงานประเพณีวันเข้าพรรษา
- โครงการประเภจัดงานประเพณีวันออกพรรษา

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 486,483 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

- ประเพณีได้รับการอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชุมชนสืบไป
- ชุมชนมีศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม
- ประชาชนเห็นความสำคัญของโบราณสถาน
- ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับงานฝีมือพื้นบ้าน
- ชุมชนเกิดความร่วมมือกันในการสืบสานประเพณี

- เยาวชนรุ่นใหม่ ได้รู้จักวัฒนธรรมอันดีงามของบรรพบุรุษ
- ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู
- มีการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการทั้งหมด จำนวน 2,465 โครงการ ประกอบด้วยโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้

- โครงการประเภทพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- โครงการประเภทพัฒนาระบบจัดเก็บภาษีท้องถิ่น
- โครงการประเภทจัดหาเครื่องจักรกลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน จำนวน 1,877,624 คน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วย ด้านต่างๆ ดังนี้

- คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา บุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความชำนาญในระเบียบกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ และงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- บุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เพิ่มขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล
- การบริหารงานทรัพยากรบุคคลมีความทันสมัย เป็นธรรม มีการบริหารงานที่เป็นระบบมากขึ้น มีเครื่องมือเครื่องมือในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรองรับงานถ่ายโอนตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ฉับไว โปร่งใส เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด

1. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 239 แห่ง ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ครอบคลุมภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน

ในอนาคตปัญหาต่างๆ จะทวีความรุนแรงหรือซับซ้อนเพิ่มมากยิ่งขึ้นและเป็นวงกว้าง เช่น ภัยธรรมชาติ ปัญหาเสียดิต และข้อจำกัดด้านงบประมาณ ตลอดจนความยินยอมของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะมีการบูรณาการความร่วมมือ (Integration) ในการทำงานร่วมกันซึ่งเริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผนร่วมกัน การดำเนินงานร่วมกันภายใต้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศักยภาพทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุ เครื่องมือ เครื่องมือ ที่ดิน อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ฯลฯ โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ โดยใช้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU: Memorandum of Understanding) เป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป อาจเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดเดียวกันหรืออาจข้ามเขตจังหวัดได้หากเป็นพื้นที่ติดต่อกันและประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์

จากการจัดทำบริการสาธารณะนั้นโดยตรง ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดทำความตกลงความร่วมมือกับการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2558 ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) เป็นภารกิจหรือโครงการที่เกินกว่าศักยภาพ หรือไม่คุ้มค่าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง หรือเป็นภารกิจหรือโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดทำบันทึกข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชุมปรึกษาหารือร่วมกันโดยจัดทำบันทึกข้อตกลงเป็นหนังสือ และนำเสนอสภาท้องถิ่นของแต่ละแห่งพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยปฏิบัติตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ให้รายงานและจัดส่งสำเนานำบันทึกข้อตกลงให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

บันทึกข้อตกลงร่วมมือกันอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมกันจัดทำบริการสาธารณะ
2. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน
3. ระยะเวลาการดำเนินงาน (ถ้ามี)
4. แผนการดำเนินงานและการบริหารการใช้จ่ายตามโครงการ
5. งบประมาณ
6. ขอบเขตความรับผิดชอบและกิจกรรมของการจัดบริการสาธารณะ

ดังนั้น การจัดบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง จากการจัดบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประหยัดงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นอันจะนำมาซึ่งการประหยัดงบประมาณของประเทศชาติในภาพองค์รวม
2. ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เครือข่าย (Network) ในการพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดไปใช้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมด 239 แห่ง ได้นำประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุมมองลักษณะแนวทางการพัฒนาจะเป็นภาพรวมทั้งจังหวัดซึ่งจะมีความสอดคล้องในแต่ละบริบทของแต่ละพื้นที่ นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมในแต่ละเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับข้อสังเกตข้อเสนอแนะสรุป ได้ดังนี้

2.1 การติดตามและประเมินผลการใช้ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมากำหนดให้แต่ละท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับ ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด แต่ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียดกรอบแนวทางในการติดตาม

และประเมินผลให้ชัดเจนส่งผลให้การติดตามและประเมินผลไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ขาดการกำหนดมาตรฐานรูปแบบการรายงานผลความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการอย่างเป็นระบบ

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประสานแผนพัฒนา และการบูรณาการแผนงานโครงการร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นโดยเริ่มต้นจากกระบวนการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

2.3 การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญของโครงการเพื่อให้เกิดการใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดแผนงานโครงการกิจกรรมให้ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับให้ตรงกับข้อเท็จจริงมีตัวชี้วัด (KPI) และค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (Targets KPIs)

2.5 สถานะการทางเศรษฐกิจในระดับประเทศในระดับภูมิภาคส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.6 สถานะการทางการเมืองส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.7 การเปลี่ยนรัฐบาลทำให้นโยบายเปลี่ยนแปลง และการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะกิจกรรม/โครงการที่ควรบรรจุในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1. โครงการขุดลอก ห้วย หนอง และแหล่งน้ำสาธารณะ
2. โครงการขยายเขตบริการไฟฟ้า ประปา
3. โครงการวางระบบระบายน้ำของชุมชน/เมือง
4. ก่อสร้าง/ซ่อมแซม ถนนสายหลักเชื่อมระหว่างตำบล
5. พัฒนาระบบชลประทาน/พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคในชุมชน
6. การวางผังเมืองรองรับการขยายตัวของชุมชน
7. การจัดให้มีระบบคมนาคมที่ได้มาตรฐานเดินทางได้สะดวกปลอดภัย
8. สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรในชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1. ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ/การรวมกลุ่มอาชีพ
2. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (โคเนื้อ) แก่เกษตรกร
3. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (สัตว์น้ำ) แก่เกษตรกร
4. ส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริมศูนย์พัฒนาสุขภาพประชาชนด้วยเครื่องออกกำลังกายประจำชุมชน
6. ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรแก่เกษตรกร
7. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าชุมชน
8. พัฒนาระบบสาธารณสุขโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
9. ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร (กัญชา) แก่ประชาชน
10. สนับสนุนการแปรรูปเพิ่มมูลค่ายางพารา

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

1. จัดให้มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอด 24 ชั่วโมง
2. เพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อป.พร.)
3. จัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังยาเสพติดประจำชุมชน
4. จัดระเบียบชุมชนสังคมให้มีความสงบเรียบร้อย

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน
2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่รอบๆ แหล่งท่องเที่ยว
4. ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวประจำตำบล
5. เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการนักท่องเที่ยว
6. อบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น/พัฒนาบุคลากรท้องถิ่นด้านงานส่งเสริมการท่องเที่ยว
7. การจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ

8. ส่งเสริมการลงทุนพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่
9. ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่า
10. การพัฒนาส่งเสริมอุทยานธรณีผาชันสามพันโบก สู่แหล่งท่องเที่ยวระดับโลก
11. ก่อสร้างหอเทียนส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. จัดหาแหล่งกำจัดขยะ บ่อกำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ
2. โครงการธนาคารขยะและระบบการจัดการขยะ
3. ส่งเสริมการป้องกันและกำจัดยุงลาย
4. ส่งเสริมการปรับปรุงภูมิทัศน์และกำจัดวัชพืชในพื้นที่สาธารณะ
5. พัฒนาเมืองเก่าให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชุมชน
6. โครงการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการสิ่งแวดล้อมดีเด่นประจำปี
7. ส่งเสริมการก่อสร้างฝายน้ำล้นให้เพียงพอและทั่วถึง
8. โครงการจัดหาเครื่องมือเครื่องมือ เครื่องจักรกลในการเก็บและกำจัดขยะ
9. โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. อนุรักษ์ ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น
2. ตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การสร้างแหล่งเรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ปรับปรุงระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงาน
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานส่วนท้องถิ่น
3. พัฒนาสิ่งแวดล้อมการทำงานในสำนักงานให้น่าอยู่
4. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. โครงการพัฒนาบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจพอเพียง
